12/02/2023

Συλλείτουργο και μνημόσυνο για τον Γερμανό Καραβαγγέλη και τους Μητροπολίτες Καστορίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας

Με εκκλησιαστική μεγαλοπρέπεια τελέσθηκε το Αρχιερατικό Συλλείτουργο την Κυριακή του Ασώτου, 12 Φεβρουαρίου 2023, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Καστοριάς, στο πλαίσιο των λατρευτικών εκδηλώσεων για τα «Α΄ ΚΑΡΑΒΑΓΓΕΛΕΙΑ».

Της Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος**, συλλειτουργούντων των **Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Σισανίου και Σιατίστης κ. Αθανασίου** και του **οικείου Ποιμενάρχου κ. Καλλινίκου**.

Στην Θεία Λειτουργία παρέστησαν σύσσωμες οι πολιτικές, στρατιωτικές και αστυνομικές Αρχές του τόπου.

Ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ.Ιερόθεος** , στο κήρυγμά του αναφέρθηκε στην **Παραβολή του Ασώτου** που είπε ο **Χριστός** και επικεντρώθηκε σε ένα σημείο που είναι το συμπόσιο που ετοίμασε ο Πατέρας της Παραβολής για την επιστροφή του νεωτέρου υιού του.

Είπε ότι αυτό το συμπόσιο είναι το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας στο οποίο μετέχουμε του Σώματος και του Αίματος του **Χριστού**. Είναι θυσία, προσφορά και κοινωνία του Σώματος και Αίματος του **Χριστού**.

Επίσης φαίνεται καθαρά και ποιές είναι οι ορθές προϋποθέσεις συμμετοχής σε αυτό. Ο νεώτερος υιός μετέχει γιατί διακρίνεται από την μετάνοια, την επιστροφή του νου στην καρδιά, την αυτομεμψία, ενώ ο πρεσβύτερος υιός δεν συμμετέχει γιατί διακρίνεται από την αυτάρκεια, την αυτοδικαίωση και την κατάγνωση των άλλων.

Κατέληξε ότι πρέπει να συμμετέχουμε στην θεία Ευχαριστία με τις αναγκαίες προϋποθέσεις για να είναι μυστήριο ζωής και κοινωνίας με τον **Θεό**.

Στο τέλος της Θείας Ευχαριστίας τελέσθηκε το Ιερό Μνημόσυνο του θρυλικού **Μητροπολίτου Καστορίας** **Γερμανού Καραβαγγέλη** και όλων των αοιδίμων

Μητροπολιτών, των αρχιερατευσάντων στην ιστορική **Ιερά Μητρόπολη Καστορίας**.

Ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ.Καλλίνικος** στον λόγο του για την ημέρα αυτή είπε:

«Ο Μητροπολίτης Καστορίας Γερμανός (κατά κόσμον Στυλιανός Καραβαγγέλης) καταγόταν από την Λέσβο. Ήταν απόγονος ήρωα της καταστροφής των Ψαρρών, γυιός εμπόρου.

Φιλομαθής και ευφυής, τόσο ώστε να κινήσει το ενδιαφέρον των παραγόντων της Ρωμέϊκης Παιδείας, Διδασκάλων και Ιεραρχών και ευπόρων Ρωμηών. Φοίτησε την Σχολή της Χάλκης και στην Λειψία Γερμανίας με έξοδα του εύπορου Παύλου Σκυλίτση Στεφάνοβικ, θείου της Έλενας, γυναίκας του Ελευθερίου Βενιζέλου, ο οποίος είχε εντυπωσιαστεί από τον νεαρό φοιτητή της Χάλκης. Έγινε διδάκτορας Φιλοσοφίας στη Λειψία με την μελέτη του «Η περί Θεού διδασκαλία Θεοφίλου Αντιοχείας».

Ο Πατριάρχης Διονύσιος ενδιαφέρθηκε άμεσα γι' αυτόν ήδη από την φοίτησή του στην Χάλκη, ο δε Σχολάρχης Αρχιμανδρίτης Γερμανός Γρηγοράς, είδε στο πρόσωπό του τον διάδοχό του.

Δίδαξε στην Σχολή της Χάλκης επτά χρόνια. Αυτός συνέταξε την Πατριαρχική Εγκύκλιο που απαντούσε στην ενωτική εγκύκλιο του Πάπα Λέοντος ΙΓ καθώς και μελέτη αναιρετική των πλανών των Λατίνων.

Χειροτονήθηκε Χωρεπίσκοπος Πέραν σε ηλικία 30 ετών. Όπου ξεδίπλωσε τις ηγετικές και οργανωτικές τους ικανότητες, κλείνοντας τα προπαγανδιστικά γαλλικά σχολεία.

Το 1900 σε ηλικία 34 ετών, μετά από μετρημένη και υπολογισμένη κρίση και επιλογή του Πατριαρχείου και της Ελληνικής Κυβέρνησης, εκλέγεται Μητροπολίτης Καστορίας. Στην πιο δύσκολη θέση, την πιο δύσκολη στιγμή.

Στην περιοχή της Καστοριάς οι Κομιτατζήδες δρουν ανεξέλεγκτα, γιατί εκεί πρέπει να φθάσουν τα όρια του Κράτους που ονειρεύονται.

Ο ίδιος αφηγείται: «Όταν έφτασα εκεί (στην Καστοριά) βρήκα τον τόπο σε αθλία κατάσταση. Ο πόλεμος του '97 ήταν ακόμα πρόσφατος. Οι Τούρκοι από μίσος για την Ελλάδα υπεστήριζαν τας εξαρχικάς αξιώσεις, οι Βούλγαροι επωφελούντο της ψυχολογικής καταστάσεως και ήταν κύριοι του τόπου... Το στρατόπεδο των συμμοριών (των Κομιτατζήδων) στήθηκε στα Κορέστια της Καστοριάς, για ν'

αποδείξουν μια μέρα στην ευρωπαϊκή διπλωματία ότι στην Καστοριά έπρεπε να χαραχθούν τα σύνορα της ονειροπολουμένης Μεγάλης Βουλγαρίας».

Η παρουσία του στη Καστοριά ξεπέρασε και τις πλέον αισιόδοξες προσδοκίες όσων ήλπισαν στις ικανότητές του.

Μόνος του, χωρίς την συμπαράσταση των Αθηνών, ανέπτυξε πρωτοβουλίες, περιήλθε την Επαρχία του, ριψοκινδύνευσε, εμψύχωσε τους κληρικούς και τον λαό, ενίσχυσε οικονομικά, φρόντισε για τα ορφανά και τους δυστυχισμένους, απέσπασε οπλαρχηγούς και κατοίκους της Επαρχίας του από τους Βουλγάρους, ενδιαφέρθηκε για την μόρφωση, οργάνωσε αντίσταση, δημοσιογράφησε για να αποδείξει τις αδικές των εχθρών και το δίκαιο του αγώνα του, ενημέρωσε με εκθέσεις το Οικουμενικό Πατριαρχείο, αλληλογραφούσε με τον Παύλο Μελά και άλλα πρόσωπα χρησιμοποιώντας το ψευδώνυμο Κώστας η Κώστας Γεωργίου και ανέπτυξε μια πρωτοφανή δραστηριότητα.

Το 1907, μετά από 7 χρόνια ηρωϊκού αγώνα και μη μπορώντας οι αντίπαλοί του να τον αντιμετωπίσουν και να τον εξοντώσουν φυσικά, κινήθηκαν δια της διεθνούς διπλωματικής οδού και ο Γερμανός απελάθηκε μετά από πίεση της Ρωσικής και Αγγλικής Διπλωματίας στην Τουρκική Κυβέρνηση.

Ο μεγάλος Πατριάρχης Ιωακείμ Γ γιά να προλάβει βίαιη απέλασή του αλλά και για να διαφυλάξη το κύρος του τον όρισε μέλος της Ιεράς Συνόδου. Ο Γερμανός κατενόησε την δύσκολη θέση του Πατριάρχη και υπήκουσε άνευ αντιλογίας.

Από την Καστοριά φεύγει τέλη 1907 όταν ο αγώνας του έχει καρπίσει και η πόλη τον αποχαιρετά με ζητωκραυγές και δάκρυα.

Στις 5 Φεβρουαρίου 1908 εκλέγεται Μητροπολίτης Αμάσειας του Πόντου, μέχρι το έτος 1922, ζώντας μαζί με τον λαό τις δραματικές εμπειρίες του Ποντιακού Ελληνισμού.

Το 1917 απελάθηκε στην Κωνσταντινούπολη, με διαταγή του Τούρκου Πρωθυπουργού Ταλαάτ και έμεινε στις κεντρικές φυλακές της για μερικές ημέρες.

Μαζί με τον Τραπεζούντος Χρύσανθο Φιλιππίδη συνέταξαν Υπόμνημα προς τους Συμμάχους με το οποίο ζητούσαν την ανεξαρτησία του Πόντου.

Το 1921 πήγε στην Αθήνα για να αναπτύξει τα σχέδιά του για τον Πόντο, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά.

Το 1921, βάζει υποψηφιότητα για Πατριάρχης, και υποχωρεί κατόπιν πιέσεων υπέρ του Μελετίου Μεταξάκη.

Εν τω μεταξύ τα κεμαλικά στρατεύματα μπαίνουν στην Πόλη και ο Κεμάλ τον καταδικάζει σε θάνατο, ενώ έλειπε στο Βουκουρέστι για αποστολή.

Η Σύνοδος τον ψηφίζει Μητροπολίτη Ιωαννίνων, ενώ βρίσκεται πάνω στο καράβι.

Πηγαίνει στην Αθήνα, όπου τον προωθούν για Αρχιεπίσκοπο Αθηνών, αλλά χάνει την εκλογή από τον Αρχιμ. Χρυσόστομο.

Πικραμένος πηγαίνει στην Ήπειρο, όπου προκειμένου να ανακόψει το μεταναστευτικό ρεύμα, ιδρύει Σχολές ταπητουργίας, σηροτροφίας, και μία Ιερατική Σχολή.

Ξαφνικά, ένα χρόνο μετά, διορίζεται Μητροπολίτης Ουγγαρίας, όπου τότε υπήρχαν επτά μόλις ελληνικές οικογένειες!

Μετά από διαμαρτυρίες του, το Πατριαρχείο τον διορίζει Έξαρχο Κεντρώας Ευρώπης. Αναγκάζεται να δεχτεί, προκειμένου να εξασφαλίσει τον μισθό του. Έτσι, τελευταίος σταθμός των αγώνων του και της αγωνίας του ήταν η Βιέννη, στην οποία υπηρέτησε ως Μητροπολίτης ένδεκα χρόνια, μέχρι το 1935. Τελικά καταλήγει σε κάποιο προάστιο της Βιέννης όπου ζει πτωχικά.

Ο Γερμανός Καραβαγγέλης πέθανε στις 11 Φεβρουαρίου 1935, λίγο έως πολύ λησμονημένος και εγκαταλελειμμένος.

Όσο περιπετειώδης υπήρξε η ζωή του, τόσο αθόρυβη ήταν η τελευτή του.

Στην διαθήκη του, μεταξύ άλλων, έγραψε: “Δεν χρεωστώ εις ουδένα ουδέ οβολόν. Εις το Έθνος προσέφερα ο,τι ήτο δυνατόν, ως Ιεράρχης του ’21”.

Το έτος 1959, με ενέργειες κυρίως της Εταιρείας Μακεδονικών Μελετών, τα οστά του μεταφέρονται στην Καστοριά, με δόξες και τιμές, δια μέσου Θεσσαλονίκης, Έδεσσας και Φλώρινας, και τοποθετούνται κάτω από τον ανδριάντα του, στην πλατεία Μακεδονομάχων.

Κατόπιν ενεργειών του προκατόχου μου Μητροπολίτου μακαριστού Σεραφείμ, τα οστά του τοποθετήθηκαν στο ψηφιδωτό που βρίσκεται στην αυλή του Επισκοπείου, όπου παριστάνεται ευλογών τον Παύλο Μελά.

Με τα Α΄ Καραβαγγέλεια θα τιμάται, πλέον, κατ᾽ έτος.

Θα μνημονεύεται, μαζί με όλους τους Μητροπολίτες Καστορίας, αυτός που προσέδωσε με τους αγώνες του μεγάλο κύρος στον θεσμό του Μητροπολίτου Καστορίας, και θα τιμάται από τον λαό, αυτός που προστάτευσε τους προγόνους του λαού αυτού και απέδωσε την ελευθερία στην πόλη μας.

Τώρα, αμέσως μετά την απόλυση, θα μεταβούμε όλοι μαζί στο μνημείο του, ώστε να καταθέσουμε τα πρώτα στεφάνια στην μνήμη του.

Στεφάνι στην μνήμη του ήταν και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν προχθές, Παρασκευή στο Άργος Ορεστικό, με την συμμετοχή πλήθους χορωδών και χορευτών, όλων των ηλικιών, που μας κατασυγκίνησαν.

Στεφάνι στην μνήμη του ήταν και η χθεσινή ημερίδα που πραγματοποιήθηκε εδώ στην Καστοριά, με θέμα τα εκατό χρόνια από την Συνθήκη της Λωζάννης, με εκλεκτούς ομιλητές που ανέπτυξαν υψηλού επιπέδου εισηγήσεις.

Στεφάνι μνήμης αποτελεί και η συνεστίαση, βασιλόπιτα και απολογισμός του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου της Ιεράς Μητροπόλεώς μας, που θα πραγματοποιηθεί σήμερα το απόγευμα, ώρα 5.00 μμ.

Ο Μητροπολίτης Γερμανός είχε διαίσθηση και ικανότητες ηγέτη.

Ήταν τολμηρός μέχρι ριψοκίνδυνος, και συγχρόνως συνετός.

Ήταν ρήτορας με μελωδική φωνή και παράστημα εντυπωσιακό.

Ήταν πολεμιστής και διπλωμάτης· γενναίος και φιλεύσπλαχνος· ρωμηός και έλληνας πατριώτης· μαχητής και δίκαιος.

Δεν δεσμευόταν από αγκυλώσεις, συμφέροντα, φοβίες και ένστικτα, αλλά στολιζόταν από αρετές και πολιτευόταν με αξίες, που είχε πλούσιες από την παιδεία που έλαβε στο Αδραμύτι, στην Χάλκη, στην Ευρώπη, στο Πατριαρχείο.

Ήταν γενναίος, γι᾽ αυτό προστάτευε τους αδυνάτους και έδειχνε στοργή στα ορφανά.

Ήταν ελεύθερος, γιατί αγαπούσε την ζωή, που γι᾽ αυτόν ήταν η Πατρίδα και η Εκκλησία, και δεν φοβόταν τον θάνατο.

Ήταν ο Καστορίας Γερμανός Καραβαγγέλης.

Και τα Α΄ Καραβαγγέλεια είναι η πρώτη προσπάθεια επάξιας μνήμης και τιμής του.

Για όλα όσα έγιναν αυτές τις τρεις ημέρες, θα εκφράσω εντός των ημερών δημόσια τις ευχαριστίες μου, προς όλους όσοι βοήθησαν στα πρώτα Καραβαγγέλεια.

Σήμερα, όμως, θέλω να ευχαριστήσω τους συλλειτουργούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεο και Σισανίου και Σιατίστης κ. Αθανάσιο, για την συμμετοχή τους.

Εχθές συμμετείχαν στην Ημερίδα άλλοι τρεις εκλεκτοί αδελφοί, οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Φλωρίνης κ. Θεόκλητος, Κοζάνης κ. Παύλος και Γρεβενών κ. Δαβίδ.

Και το απόγευμα, στην βασιλόπιτα του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου, θα έχουμε κοντά μας και τον Καστοριανό Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φθιώτιδος κ. Συμεών.

Να ευχαριστήσω τώρα, τους συνδιοργανωτές, την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και την Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς, και τους Δήμους Καστοριάς και Άργους Ορεστικού.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, το ευχαριστώ προς όλους να το εκφράσω, όπως προανέφερα, όχι τώρα, σήμερα, αλλά εντός των ημερών γραπτώς, με προσοχή και ευγνωμοσύνη.

Σήμερα οι ευχαριστίες, μετά τον Θεό, απευθύνονται κυρίως στον Μητροπολίτη Γερμανό και σε όλους τους προκατόχους μου Μητροπολίτες, οι οποίοι ως πατέρες φρόντισαν, ποίμαναν, αγίασαν τον λαό.»

Αμέσως μετά, τελέσθηκε Επιμνημόσυνη Δέηση στο ηρώο του Ιερού Επισκοπείου, όπου φυλάσσονται τα οστά του Μητροπολίτου Γερμανού και έγινε η κατάθεση στεφάνων από τον **Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καστορίας κ. Καλλίνικο** και τους συνδιοργανωτές.

Συγκινητική ήταν η συμμετοχή των τοπικών συλλόγων με τις παραδοσιακές τους φορεσιές, οι οποίοι απέδωσαν την τιμή και τον σεβασμό τους στον **Γερμανό Καραβαγγέλη** και στους άλλους αγίους Αρχιερείς, αναγγέλοντας ποιήμα και ψάλλοντας τον εθνικό ύμνο.

Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ: